

ناکامی دیپلماسی امریکا در فرآیند صلح افغانستان

زلمی خلیل زاد بعنوان یک دیپلمات برجسته ی امریکایی در فرآیند صلح و حتا در شکست تروریسم فعال و تاثیر گذار نبوده است.

موفقیت استراتژی خارجی کشورها، زاده ی دستگاه دیپلماسی همان کشورها است. استراتژی خارجی کشور امریکا در افغانستان تا هنوز موفق نبوده است گرچه جویابیدن در آغاز پیروزی اش، شکست تلخ و آکنده از حسرت اش را به نحوی توجیه کرده و گفت: «ما برای مبارزه با تروریسم در افغانستان آمده بودیم و نه برای کنترل جنگ های قومی، یعنی امریکا در مبارزه با تروریسم همانند کشتن اسامه بن لادن موفق بوده است اکنون جنگ این کشور، جنگ با تروریسم نیست بل جنگ های قومی است. این توجیه شکست های تاریخی و تلخ شان است، زیرا اگر جنگ امریکا سالهای قبل حیثیت مبارزه با تروریسم را داشته، امروز نیز خواهد داشت ...»

سال چهارم « شماره ۶۹ » شنبه ۲۹ جوزا ۱۴۰۰ * ۱۹ جون ۲۰۲۱

بررسی و تحلیل اوضاع شکننده سیاسی و امنیتی

در جلسه مشورتی شخصیت های متنفذ دینی و سران احزاب سیاسی

این نشست مشورتی که به میزبانی حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان در دفتر مرکزی این حزب دایر گردید، اوضاع شکننده امنیتی کشور بخصوص تحولات جاری در ابعاد سیاسی و امنیتی مناطق شمال کشور و رویداد های تروریستی غرب کابل که عمدتاً جامعه شیعه افغانستان را مورد آماج قرار داده است مورد تحلیل و مذاقه قرار گرفت .

ادامه صفحه ۲

نگاهی به آسیب شناسی اجتماعی

العاج شاه جهان احمدی

• خوانندگان محترم ما در نظر داشت ضرورت های فعلی و بحران اجتماعی و روانی که امروز دامن گیر اجتماع ما است، پرابلم های موجود نسل جوان، اجتماع سالم، رفتار متناسب و اخلاقی، مراعات قانون و قواعد که در اجتماع حاکم است، از نگاه روان شناسی، روانشناسی اجتماعی، آسیب های اجتماعی که امروز فرد یا افراد را نه تنها تحت تاثیر قرار داد...

ادامه ص ۳

نامه سرگشاده؛

به دفتر محترم سازمان ملل متحد در کابل!

• حمله بر دانشگاه ها، مراکز تعلیمی، بیمارستان ها، بس های شهری و مجموعه ای حملات از این دست را نوع کشتار کتلوی دانسته که اکثر قربانیان این حملات تروریستی، ملت بی دفاع هزاره بوده که آگاهانه در راستای نسل کشی های جامعه بشری در افغانستان قرار دارد.

با احترامات فایده
اخیراً حملات تروریستی هدفمندانه علیه افراد ملکی و غیر نظامی مشخصاً گروه ها و هزاره های شیعه افغانستان بشکل سیستماتیک با برنامه ریزی های ترور کتلوی از جانب گروپ های تروریستی صورت گرفته است که مبین آشکار از یک نسل کشی در جامعه متکثر افغانستان می باشد. لیه نیز این حملات بیشترین متوجه افراد غیر نظامی و فقیر افغانستان می باشد. حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان حمله بر غیر نظامیان بخصوص افراد ملکی بی بضاعت و غیر مسلح افغانستان را بشدت محکوم نموده و از سکوت جامعه جهانی در قبال این همه کشتارهای بیرحمانه که در هیچ یک از قوانین پذیرفته شده بشری و کنوانسیون های جنگی توجیه پذیر نمی باشد ابراز تأسف می نماید. حمله بر دانشگاه ها، مراکز تعلیمی، بیمارستان ها، بس های شهری و مجموعه ای حملات از این دست را نوع کشتار کتلوی دانسته که اکثر قربانیان این حملات تروریستی، ملت بی دفاع هزاره بوده که آگاهانه در راستای نسل کشی های جامعه بشری در افغانستان قرار دارد.

با احترام
ابوالحسین یاسر

رئیس حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان

تحلیل

احتمالاً

شمال در آتش

اخیراً جنگ ها در شمال کشور گسترش یافته و هر روز شاهد سقوط یکی از ولسوالی های ولایات شمال هستیم. اینکه چرا به یک بارگی جبهه جنگ عوض شده و در یک کریدور جغرافیایی از بدخشان تا به مناطق مرکزی در امتداد شمال و شمال غرب کشور ادامه دارد سوال پراگماتیک است؟

اینکه بعد از توافق نامه امریکا با طالبان و اعلام خروج نیروهای امریکا از افغانستان دامنه جنگ به مناطق امن شمال کشانیده شده است ابهامات و پرسش های را به میان آورده که ندای کنشده تبانی امریکا با طالبان بر گسترش جنگ در حوزه جغرافیایی شمال افغانستان است که بیشترین شکل سنتی حوزه زیست اقوام تاجک، ازبک، هزاره و سایر اقوام دیگر که در بلنه قدرت سیاسی افغانستان حضور ندارند می باشد.

شمال افغانستان بشکل طبیعی در گذشته های تاریخی نیز متأثر از حوزه امنیتی روسیه برکشورهای همسایه افغانستان بوده که این امر به نحوی مانع نفوذ امریکائی ها در منطقه گردیده است، لذا جنگ شمال به نفع امریکائی ها بوده می خواهند تا روس ها را به بهانه مافع استراتژیک منطقه ای شان وارد جنگ افغانستان نموده به نحوی شمال افغانستان را میبل به میدان جنگ نیابتی نمایند که در آن مافع دراز مدت امریکا و متحدانش در دولت مرکزی افغانستان تأمین میگردد. و در عین حال به نظرمیرسد دولت مرکزی افغانستان کم کم به مطالعات که از رابرت گینس وزیر دفاع امریکا در زمان رامت جمهوری آقای کرزی نسبت به شمال افغانستان داشته است می رسد و با توجه به انحصار قدرت و مطالبات قدرت طلبی اقوام دیگر از وضع موجود در شمال راضی بوده، کار شکنی و تعلل در اكمال و تجهیزات نیروهای نظامی در شمال می تواند مصداق این تیوری توطئه از درون نظام باشد.

جنگ شمال به یقین یک جنگ داخلی نبوده بلکه ابعاد گسترده دارد که پای کشورهای منطقه و همسایگان افغانستان را بشکل علنی وارد مبادین جنگ خواهد نمود و نمره ای این جنگ نیابتی برای مردم افغانستان بخصوص مردمان شمال کشور نابودی زیر ساخت های اقتصادی، دهات و دهکده ها، زراعت، مالداری و مهاجرت های کتلوی و قربانی های بی شماری از مردمان غیر نظامی و افراد ملکی خواهد شد و مسئولیت آن بدوش امریکا و کسانی خواهد بود که همگام با سیاست های تفرقه افکنانه امریکا در جهت تشط و گمست اقوام با هم برآورد افغانستان کار می نمایند. حوزه جغرافیایی موجود افغانستان زیستگاه مشترک اقوام ساکن این سرزمین بوده تیوری های توطئه و تفرقه افکنانه نمی تواند مانع اتحاد مردمان این سرزمین گردد.

گفتگو با رئیس بانوان شورای ولایتی هرات

حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان

در تلاش این هستیم که از جانب دفتر مرکزی حزب امکانات بیشتر در عرصه تعلیم و تربیه برای شورای ولایتی هرات قرار داده شود تا جوانان و فعالان مدنی و اعضای فعال حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان از آن استفاده بهینه ...
ادامه صفحه ۳

...

مشکلات برق کابل در سال جاری!

در افغانستان نزدیک به ۷۹ در صد برق از کشورهای ازبکستان، ترکمنستان، تاجکستان و ایران وارد میشود و میزان برق تولید شده در داخل افغانستان تنها حدود ۱۹ در صد از نیازمندی های این کشور را تأمین میکند. چهار در صد از تولید ...
ادامه صفحه ۲

...

سکولاریزم آیدولوژی نیست

تبار لغوی سکولار، مشتق شده از کلمه لاتین «سکولم» و به معنی «نیایی» است. زمانی که سکولاریزم از زبان لاتین به زبان های دیگر برگردانده شد، این واژه در ترجمه لغوی و کاربرد اصطلاحی اش، ...
ادامه صفحه ۳

ناکامی دیپلماسی امریکادر فرآیند صلح افغانستان

نه افغانستان ماهیت شان تغییر کرده است و نه ماهیت تروریسم و حقیقت آن است که امریکا از آغاز موضوع و منطق موش و گربه را با تروریسم در افغانستان بازی کرده است.

زلمی خلیل زاد بعنوان یک دیپلمات برجسته ی امریکایی در فرآیند صلح و حشا در کفایت تروریسم فعال و تاثیر گذار نبوده است و این سفیر مؤظف و رسالت بدوش امریکا در بخش تأمین

صلح و ترمیم شکست های تیره و فاحش امریکا در این کشور، طوری فرآیند صلح را دنبال کرده است که تروریسم خفته، شکست خورده و نیز تمام سازمانهای مربوط به القاعده، طمع سیاسی شان برای احراز قدرت بیشتر شده و از نو جان گرفته است.

از سوی دیگر، اگر مسئله جنگ و امور مربوط به افغانستان دقیقن شفاف نشود، جان گرفتن نیروهای بنیاد گرای تکفیری چه زود یا دیر، بار دیگر قدرت جهانی امریکا را با چالش مواجه خواهد ساخت و آنگاه زلمی خلیل زاد به اشتباه های سیاسی خویش حسرت خواهد خورد.

سکولاریزم ایدئولوژی ...

ادامه

که بر مبنای عرف و مصلحت های اجتماعی سر از متن جامعه اسلامی بیرون نمود. انتخاب ابوبکر صدیق به باور تمام تاریخ نگاران و دانشمندان مسلمان یک امر عقلانی و مصلحتی بوده نه دستور شرعی، چنانچه در امتداد زمان دیدیم خلافت های انتخابی، منبذ به حکومت های میراثی شده.

اعراب بادیه نشین هم به مرور زمان از زنده گی قبایلی به سوی مدنیت کشانده شدند و حکومت های مختلف شکل گرفت، که نفس این رویکرد های تاریخی همه تلاش ها و فرآورده های مدنی و تمدنی، محصول تعاضل متقابل دین و سکولاریزم بود که تمدن بزرگ را به نام تمدن اسلامی شکل داد.

پس به جرأت می توان گفت هر چیزی که محصول عقل و تفکر خود بشر باشد و مبنای دینی و الهی نداشته باشد، یک امر سکولار است.

پارادایم یا طرح تعامل دین و سکولاریزم نه یک ادعای فتنی و روشنفکرانه، بلکه یک ضرورت بر مبنای نیازها و واقعیت های عصر علم و تکنالوژی زمان ما است، هیچ مسلمانی ادعا کرده نمی تواند که علوم تجربی و ساینس را می شود از متن دین استخراج کرد و یا بنا بر دین تکنالوژی ساخت. از این جاست که حوزه دین و سکولاریزم از هم جدا می شوند، یعنی ما در جوامع اسلامی با دو نوع رویکرد مواجه هستیم، رویکرد های دینی و مفاهیم بیرون دینی، که محصول علم و دانش خود بشر بوده. همه دنیایی و سکولار اند، علوم انسانی، فلسفه، ساینس، تکنالوژی، تمدن و حکومت ها، همه گزاره های بیرون دینی و سکولار اند، که مربوط ساحات علمی و عقلانی بشر می شود و شریعت در این عرصه ها چیزی نگفته، اما مسلمانان سیاسی و کسانی که دنبال حکومت دینی هستند، حرف های شان قبل از اینکه مبنای دینی داشته باشد، توجیهات سیاسی، تفسیر و تأویل های خود شان است.

عصر مدرن، عصر علم و تکنالوژی و برنامه سازی های علمی - تخصصی است. از مدیریت عرصه تولیدی، اقتصادی، فابریکه و ساختمان سازی تا جامعه شناسی، روانشناسی، علوم سیاسی، حقوق و فلسفه های امروزی، همه در یک نظم متقابل ساختاری و مفهومی، اساس نظام و حکومت های مدرن جوامع امروزی را می سازند، گرچه همه غیر دینی اند، اما الزامی نیست هر مفهوم غیر دینی را ضد دین تلقی کنیم. علت مخالفت مسلمانان در برابر سکولاریزم سیاسی اجتماعی، ریشه در مبارزات دوران جنگ سرد و مبارزات ایدئولوژیک آن وقت دارد. مبارزان مسلمان بخاطر رسیدن به اهداف سیاسی و ایجاد حکومت اسلامی خود علیه سکولاریزم منحیت نماز از کفر و الحاد موضع گیری نموده، ذهنیت مسلمانان را بیش از حد علیه آن تحریک نمودند، اما هیچ گاه شرایط دیروز انگیزسیون کلیسا و مخالفت کلیسا با علم و دانش را مبارزان مسلمانان در جمله عوامل دین گریزی غرب در نظر نگرفته و چرایی آن را نه درست درک و تفسیر کردند و یکسره به سکولاریزم، منحیت جریان ضد دینی تاختند و آن را معادل الحاد و بی دینی در جوامع اسلامی معرفی کردند، در حالی که نهاد های دینی در جوامع اسلامی هیچ گاه در قدرت نبودند و برعکس موضع گیری ضمنی کلیسا تکثر و رشد افکار ضد دینی را به گونه وافر میدان داد و واکنش های ضد کلیسایی را سبب شد، چنانچه سکولاریزم فلسفی پایان عمر دین و آغاز مرگ خدا را اعلان کردند و اما با وجود این هم در جوامع غربی، مسیحیت هنوز هم منحیت یک دین در سراسر جهان مدرن در مرکز اعتقادی جامعه قرار دارد.

به هر حال نکته اخیر این که بعد از جنگ سرد تغییرات بنیادی در جوامع مختلف از نظر سیاسی اجتماعی به وجود آمد. حکومت های ایدئولوژیک و حزبی نفوذ خود را از دست دادند، تغییرات و تفاوت های بنیادی در فکر و اندیشه مردم نسبت به حکومت ها و نظامات اجتماعی سیاسی به وجود آمد. مردم معنی دموکراسی را درک کردند.

دیگر رابطه حکومت ها با مردم، رابطه رعیت و حاکم نیست. مردم به حکومت ها بیعت نمی کنند، برعکس حکومت ها باید حقوق بشر و حق شهروندی مردم را به رسمیت شناخته، به آن احترام بگذارند و هرگز حق ندارند مردم را از آزادی بیان و آزادی سیاسی محروم سازند.

در این عصر دیگر شاهی اسب سوار ویا امیر امیران مانند گذشته، که هرچه دلش خواست، انجام داده نمی تواند و نباید یا را از گلیم خود بیشتر دراز کنند، چون بیداری و آگاهی جوامع مدرن امروزی چنین فرصت را از هربران گرفته و در زنده گی مدرن ارتباطات سیستماتیک و اورگانیک در همه عرصه های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، هنری و اخلاقی مبتنی بر هنجار های علمی و عقلی به وجود آمده که همبدرگ شان را تقویه می کنند.

چنانچه دموکراسی، حقوق بشر، حقوق زنان، اومانیسیم، لیبرالیسم و غیره، همه رویکردها و فرآورده های نظام سکولار است. ناگفته نماند بر اساس حقوق بشر در مدرن ترین جامعه امروزی باید اعتقاد بر این باشد که هرگز مردم از هرگونه تعرض مصون است و از سوی دیگر هیچ کسی نمی تواند به نام دین و باور های دینی حکومت را بر مردم و جامعه تحمیل کند.

بررسی و تحلیل اوضاع شکننده سیاسی و امنیتی

در جلسه مشورتی شخصیت های متنفذ دینی و سران احزاب

هیئت از جانب جلسه مشورتی با احزاب و شخصیت های که در جلسه حضور نداشتند دیدار نموده تا دیدگاه ها و نظرات آنها را نیز در جلسه بعدی داشته باشند.

ریاست سیاسی
کابل چهارشنبه ۲۶ جوزا ۱۴۰۰

و مطالبات مردم از دولت بر محور امنیت و ثبات یا نگاه ملی عنوان نمودند تا ماحصل این نشست مشورتی به باقی باشد برای انسجام و نحوه هماهنگی احزاب سیاسی و علماء، جید و متفقد کشور در جهت مهار حملات تروریستی علیه مردم بدفاع و ملکی افغانستان. متعاقباً ذوات محترم حاضر در جلسه دیدگاه ها و تحلیل های شان را پیرامون اوضاع امنیتی جاری کشور و موضوعات مرتبط با تهدیدها و بحران های امنیتی که متوجه مردم بخصوص جامعه شیعه افغانستان گردیده است ایراز نموده، تأکید بر هماهنگی احزاب و شخصیت های متنفذ دینی و مذهبی در جهت دفاع از مردم نمودند تا در راسته هماهنگی کلیه احزاب و شخصیت های اثر گذار جامعه همراه با هماهنگی شورای علماء اقامات مقتضی را انجام دهند و فیصله به عمل آمد تا یک

بررسی و تحلیل اوضاع شکننده سیاسی و امنیتی در جلسه مشورتی شخصیت های متنفذ دینی و سران احزاب سیاسی.

این نشست مشورتی که به میزبانی حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان در دفتر مرکزی این حزب دایر گردید. اوضاع شکننده امنیتی کشور بخصوص تحولات جاری در ابعاد سیاسی و امنیتی مناطق شمال کشور و رویداد های تروریستی غرب کابل که عمدتاً جامعه شیعه افغانستان را مورد آماج قرار داده است مورد تحلیل و مذاقه قرار گرفت.

در این جلسه ابتداء محترم ابوالحسن یاسر رئیس شورای رهبری حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان حضور اشتراک کنندگان در نشست را خیر مقدم عرض نموده، و وضعیت سیاسی و حالات امنیتی شکننده موجود کشور را بشکل فشرده بیان نموده و اهداف از تلویر جلسه متذکره را انسجام و هماهنگی علماء و سران احزاب در جهت مهار توطئه ها و فعالیت های تروریستی، احزاب و مسئولیت های دفاع از مردم

سکولاریزم ایدئولوژی ...

سید یعقوب نوید

هم میتودیک است. دین هدایت خدایی و آسمانی است، اما سکولاریزم دستاورد بشری و زمینی است، استراتژی و راهبرد دین، آخرتی و از سکولاریزم دنیایی است. دینداران سنتی و ایدئولوژیک هستند و همچنان لاینک ها و کسانی که سر آشتی با دین ندارند، هر دو درمقابل هم قرار دارند و هر کدام راه حل معضلات اعتقادی اجتماعی جامعه را در رد و نفی بناور های دیگری می یابند. هر دو طرف، گفتمان دین و سکولاریزم را پیچیده دانسته، باور به تعامل دین و سکولاریزم ندارند، اما کاربرد و تعامل دین و سکولاریزم در کشور های مختلف و در فرهنگ های مختلف متناسب با شرایط هر جامعه متفاوت است، چون هر کسی و هر مذهب از دین و سکولاریزم قرائت های مختلف دارند، اما اگر واقعیت های اجتماعی و تاریخی جوامع اسلامی را بدون پیشداوری، به گونه بدیدار

شناسانه مورد بحث و ارزیابی قرار بدهیم، می توان تعامل دین و سکولاریزم را در سراسر تاریخ اسلام دید. به گونه مثال بعد از وفات پیامبر گرامی، نفس شورا و گردهمایی مردم در سقیفه برای انتخاب خلیفه اول یک حرکت سکولاریستی بود،

در کشور های مختلف با برداشت ها و تعاریف مختلف و متنوع مواجه گردید، مانند: دنیویت، علمانیت، عقلانیت ساینسیتیزم، قرن، جدایی دین از حکومت و غیره...

سکولاریزم در غرب بعد از رنسانس یا جدایی دین از حکومت و سیاست یا به عرصه وجود گذاشت و با حاکمیت کلیسا در افتاد، اما در کشورهای اسلامی عده ی بدین باورند که سکولاریزم و دین دو حوزه جدا از هم اند نباید به نام یکی دیگر را از زنده گی بیرون کرد، چون جامعه بستر کنشها و واکنش های متقابل و مختلف است. دین و سکولاریزم در همه دوره های تاریخ زندگی بشر وجود داشته و دارد، چون انسان موجود دو بُعدی است، که باید تناسب معنایی و منطقی بین زندگی مادی و معنوی اش برقرار گردد.

دین و سکولاریزم هم منحیت دو مفهوم متضاد در دو حوزه جدا از هم بدون مداخله در امور همدیگر می توانند تعامل متقابل، مطابق نیاز زمان داشته باشند، چون سکولاریزم در فرآیند مفهومی خود نه یک کلیت یک پارچه و نه یک نوع ایدئولوژی است.

مکتب فلسفی، مادی و ماتریالیستی غیر دینی زیاد داریم، اما سکولاریزم بیشتر منحیت یک فرآیند دنیایی یا فرآورده های علمی در جوامع مدرن مطرح است، که متأسفانه در جوامع اسلامی با بی مهری زیاد منحیت یک جریان لاینک و ضد دینی معرفی گردید، در حالی که می تواند چنین نباشد، چون سکولاریزم فرایندی است که در مسیر تکامل اندیشه و دست آورد های زندگی مادی و فرایبی بشر هیچ گاه از زندگی انسان و جامعه دینی و غیر دینی جدا نبوده و نیست، رویکرد های سکولار، فرآورده های این جهانی بوده، تعلق به تمامی دستاورد های علمی و عقلی بشر دارد. عده ی بدین باورند که جدایی دین و سکولاریزم، هم مبنایی و

گفتگو با رئیس بانوان شورای ولایتی هرات حزب ...

حامنا: نخست خودتان را معرفی نمائید؟

بانو فاضلی: تشکر شکریا فاضلی پوهنځی تعلیم تریبه پوهنتون ولایت هرات و رئیس امور زنان شورای ولایتی هرات حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان می باشم.

حامنا: در رابطه به فعالیت های شورای ولایتی حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان در ولایت هرات معلومات بدهید؟

بانو فاضلی: در ولایت هرات فعالیت های زیادی صورت گرفته است

مخصوصاً آقای سربای رئیس شورای ولایتی هرات در زمینه فعالیت ها و کارهای فرهنگی جوانان را در عرصه های مختلف حمایت میکند و همچنان برای تحقق اهداف حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان تلاش میکنم. از طرف دیگر در بین مردم، جوانان، فعالان سیاسی و استادان زیادی داریم که ما را در تمامی فعالیت های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی حمایت میکنند و با ما همکار هستند.

بخش امور زنان در کنار برادران ما فعالیت های را در عرصه های مختلف انجام داده اند و در جهت رشد استعداد های ما در زمینه تعلیم و تریبه و رشد توانایی های بانوان و همچنان کارهای فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با اعضای دفتر و برادران همکاری لازم را داریم.

در تلاش این هستیم که از جانب دفتر مرکزی حزب امکانات بیشتر در عرصه تعلیم و تریبه برای شورای ولایتی هرات قرار داده شود تا جوانان و فعالان مدنی و اعضای فعال حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان از آن استفاده بهینه نموده و به فعالیت های خود افزایش دهند.

حامنا: شورای ولایتی هرات با همکاری بانوان تا حالا چه نوع فعالیت های مشخصی را انجام داده است؟

بانو فاضلی: خوب در بخش امور زنان من و همکارانم فعالیت های

چشمگیری را انجام داده ایم منجمله کمک به اشخاص بی بضاعت که ما آنها را به حمایت دفتر حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان حمایت کرده ایم/خواهیم کرد، بانوان از استعدادهای خوب برخوردار هستند آنها را هر لحاظ حمایت کردیم تا توانایی های خود را به نمایش بگذارند بانوان که نمی توانستند ادامه تحصیل دهند ما از طریق

دفتر یا از بودجه شخصی با آنها کمک کردیم یا با شناختی که بین آموزشگاه ها و پوهنتون ها داشته ایم جوانان را برای تخفیف به آن دانشگاه ها و مراکز آموزشی معرفی کردیم. و همچنان در قسمت بورسیه های تحصیلی هر شخصی که مستحق بورسیه بودند و فعالیت زیادی داشته است به کشور های خارج غرض تحصیلات عالی با همکاری دفتر مرکزی حزب برای تحصیل فرستاده ایم.

من صحبت های را هم با جناب استاد ابولحسن یاسر رئیس حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان داشتم و ایشان با ما وعده های سپردند

که در هر قسمت ما شما را بیشتر از قبل حمایت میکنیم، جوانان فعال را به بورسیه های تحصیلی میفرستیم تا از این فرصت ها استفاده شود و اشخاصی که مشکلات اقتصادی دارند ما آنها را در همه عرصه های تعلیمی و غیره کمک ویژه نموده و در این عرصه ها فعالیت ما بیشتر از قبل بوده است.

حامنا: بعنوان آخرین پرسش خواست شما منجبت رئیس امور زنان شورای ولایتی حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان در ولایت هرات که تمام مشکلات و بحران های مردم ولایت هرات را می دانید از مسئولین و دفتر مرکزی چه است؟

بانو فاضلی: متأسفانه زنان مشکلات متعددی دارند، بعضی ها مشکلات خانوادگی دارند و بعضی هم مشکلات مادی دارند، آنها نمی توانند به تحصیلات خود و به به وجه احسن بپردازند. به همین ترتیب خواست من و سایر زنان آنجا از دفتر مرکزی اینست که بستری مناسب آماده کنند تا زنان را در ادارات دولتی بپذیرند. متأسفانه زنان در ادارات دولتی نقش برجسته ای ندارند، در هرات برای بانوان بست ها را افزایش بدهند تا ما و

دیگر زنان بتوانیم از فرصت ها استفاده کنیم و مصدر خدمت به ملت و دولت خود باشیم و از دفتر مرکزی حزب خواهان همکاری های بیشتر هستیم تا در جهت تحقق اهداف حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان و توان مندی استعداد بانوان کمک بیشتر نموده و از استعداد های شان برای پیشبرد کار های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در حزب استفاده کنیم و در قسمت بورسیه های تحصیلی، زنان هرات باید مستفید شوند تا بتوانند از حقوق خود در جامعه دفاع کنند.

حامنا: تشکر از اینکه وقت تان را در اختیار ما گذاشتید

مشکلات برق کابل در سال جاری

محمد افشار

داخلی از طریق نیروهای حرارتی و انرژی تجدید پذیر و بقیه نیز در نیروگاه های ابی تولید میشود. افغانستان که به شدت به برق وراثی متکی است زسرا بر اساس اصلاح برشنا نیاز مندی افغانستان به برق هفت هزار مگاوات است اما از این هفت هزار مگاوات تنها ۲۰۰ مگاوات برق در کشور تولید میشود. بقیه برق وراثی می باشد با مصرف شدن صدها میلیون دلار در سال های اخیر در کشور بسیاری از نقاط افغانستان هنوز برق ندارد ویا اگر هم داره کافی و مطمئن نمی باشد. بر اساس گفته های مسئولان برشنا سالانه حدود ۲۸۰ میلیون دلار برقی هزینه برق به کشور های خارج داده می شود.

تنها ۴۵۰ مگاوات برق از کشور ازبکستان وارد می شود و به چندین ولایت به شمول کابل توزیع می گردد. با قطع دکلهای انتقال برق جریان این میرن برق به افغانستان کلاً قطع میشود و چندین شهر افغانستان به تاریکی و عدم برق فرو میرود. در حالت طبیعی از این ۴۵۰ مگاوات برق از ازبکستان، در اواخر تابستان میرن صادرات برق خود، به کابل را به دلیل نیاز داخلی ۱۵۰ مگاوات کاهش داد. به گفته برشنا ۲۰۰ مگاوات برق وراثی بعد از مصرف در ولایت های مسیر این برق و فقط ۱۸۰ مگاوات به کابل میرسد.

در سال های اخیر مخصوصاً در سال جاری بی برقی و تخریب پایه های برق در کابل و ولایت های مسیر این برق کابل افزایش یافته است. چندین بار پایه های برق توسط افراد ناشناس تخریب و انتقال داده شده است. کابل و ولایت های مسیر این برق را محروم از برق کردند در سال جاری چون در منطقه ناحیه ۱۷ شهر کابل در انفجاری مابین موجب قطع دو خط برق وراثی در منطقه شهرک میر علام شد که شهر کابل و ولسوالی های آن را به تاریکی فرو برد. ۱۳ پایه برق در ولسوالی کلکان یکی از ولسوالی های شمال کابل منقرض شدند که باعث قطع برق و تخریب پایه شدند در شهر چارسنگ، ۱۴ مابین در چهار پایه جاسازی شده بود که منجر به تخریب پایه های

برق شد اما برق کابل به صورت کامل قطع نشده بود. برای آخرین بار در ولسوالی کلکان صبح روز جمعه ۱۷ نور در نتیجه انفجار مابین یک پایه برق تخریب شد به گفته ی برشنا ترمیم و نصب دوباره این پایه های برق تا ۳۰۰ هزار دلار هزینه دارد و ۲۰ روز زمان برای ترمیم و نصب دوباره آن می برد. با اینهمه این پایه ها برق ولایت های مانند کابل، لوگر، غزنی، پکتیا، میمنه وردک، لغمان، ننگرهار و کاپیسا قطع می گردد.

این روند تا هنوز ادامه دارند، در هفته های اخیر چندین بار پایه های برق در برخی از مناطق شمال افغانستان (برشنا) مدیریت می شود اما باید گفت که حکومت برای برق رسالی و تأمین امنیت برق ناکام بوده و نتوانسته است که شبکه برق رسالی و توزیع انرژی در مناطق شهری و روستایی این کشور به حد نیاز توسعه دهد بلکه برای تأمین امنیت و مدیریت برق ناکام بودند. به گفته مسئولان برشنا هزینه های مالی تخریب پایه های برق در تمام پراخت هزینه برق توسط زورمندان اداره های دولتی و شرکت های تولیدی، افزایش قیمت فروش برق از سوی کشورهای صادر کننده از جمله جالب های هستند که شرکت ملی برق افغانستان (برشنا) را تا سرحد ورشکسته گی مالی سقوط داده است.

نگاهی به؛ آسیب ...

الاح شاه جهان احمدی

خوئندگان محترم با در نظر نداشت ضرورت های فعلی و بحران اجتماعی و روشی که امروز دامن گیر اجتماع ما است، مشکلات موجود نسل جوان اجتماع سالم، رفتار متناسب و اخلاقی، مریعات قانون و قواعد که در اجتماع حاکم است، از نگاه پوهنشناسی اجتماعی، آسیب های اجتماعی که امروز فرد یا افراد را نه تنها تحت تأثیر قرار داده بلکه اثرات سوء را در کنش ها و واکنش ها آورده از جانب دیگر انحرافات که در جامعه رشد کرده بنقبت مورد مطالعه و بررسی قرار دهیم. انواع کج روی ها، ویژگی انحرافات، مفاهیم آسیب شناسی را در موزاد زسر مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهیم. رفتار و تعریف آن، هنجارها، ارزش های اجتماعی، هنجارشکنی ها، جرم و جنایت، عوامل روشی، ذبی، قتل، عوامل اقتصادی، نقش های مجرمانه، خشونت علیه زنان، تبعیض جنسی، خشونت خانگی، بدجنایی، جناب ستیزی، خودرانی، خود نمایی، قارطی، قرار دختران از منزل اعتیاد زنان و مردان، خود کنشی زنان و پسران، قلچاقی و زنان و دختران شکست در از لوج زنگی مجری دختران و پسران، خود از لوسی دختران و پسران، عدم رعایت مسائل اخلاقی... و غیره، عدم رعایت قوانین، مسائل جرم و مجازات مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

پارلم نسل جوان (اعم از دختر و پسر) که هر روز با آن رفتار میباشند که حتی باعث قرار از خانواده می شود مورد کنش قرار داده می شود. رسیدگی به امور آموزشی، مخصوصاً تربیتی جوانان (دوره نوجوانی، جوانی) را مرور میکنیم. آسیب های که امروز گریبان گیر نسل جوان است که تمام هم و غم ما را باری جوانان از این مشکلات خاملن سوز، در بحران اجتماعی است، و باید دید به وقت آنها رسیدید و وقت قبل از مشخص پارلم فرد یا افراد در جامعه باید آن را وقایه کرد که همان روش مشاوره و راهنمایی موثر ترین آن است، ناگفته نینداید که توسط مشاورین ما هر رسیده است که توسط روش کاری شان مرتکبین همه افراد را راهنمایی سالم ننمایند. در جامعه ای که امروز زندگی میکنیم و مشکلات که از ناحیه انحرافات افراد را در جامعه پیوروش میدهد از یک سو به سوی دیگری راهنمایی میکنند باز دیده می شود که مشکل حل نگردد، دچار آسیب دیگری اجتماعی می شوند. علت آنست که افراد ناهبهره تحت تأثیر مشاورین کم تجربه و راهنمایی ناقص قرار میگیرند باید نیز مشاور یا تجربه و رسیده مرحله کرد نباید به نزد مشاورین، کم تجربه وقت و کمک نخواست، روان شناسان نه تنها از علوم پوهنشناسی، انسان شناسی، استفاده کرد بلکه از علم جامعه شناسی نیز بهره برد چرا که نخست جامعه را بشناسد، سلوک و رفتار فرد یا افراد را مطالعه کرد.

۱- جامعه شناسی، عبارت از مطالعه انسان ها در رابطه گروهی و اجتماعی خود، جامعه بررسی (تحلیل و واکنش) (تحلیل) (مقابل) گروهی انسانی می پردازد، این گروه ها ممکن است کوچک باشد مانند دو نفر یا بزرگ باشد مانند جمعیت تملکاران یک مسابقه ورزشی یا جمعیت یک کشور.

ادامه دارد...

فرد را دو گونه یافتم

خرد را دو گونه یافتم / سرشته و شنیده.
اگر کسی را خرد سرشته نباشد او را شنیده هیچ به کار نیاید. چنانکه اگر کسی را چشمان روشنی نباشد، پرتو خورشیدش سود نبخشد.
خواسته او از خرد سرشته، خرد غریبی است که خدا آن را به انسان بخشیده است و خرد شنیده آن آزمون های است که خرد غریبی با آن افزایش می یابد.

«ابن اثیر»

گزارش از آموزشگاه

جوانان سبز چهار قلعه وزیر آباد

بانو صفیه رمضانی گزارشگر هفته نامه حاما مصاحبه ای را با بانوتابان حیدری یک تن از استادان آموزشگاه جوانان سبز چهارقلعه وزیر آباد انجام داده اند که ذیلا ارائه میگردد.
حاما: نخست خود را معرفی نموده و در باره بنیاد و آموزشگاه معلومات بدهید؟

بانوحیدری: تابان حیدری استم محصل سال سوم انجینیری در پولی تکنیک ویک تن از استاد انگلیسی در آموزشگاه و بنیاد فرهنگی و اجتماعی جوانان سبز. آموزشگاه و بنیاد فرهنگی و اجتماعی جوانان سبز در ماه عقرب سال ۱۳۹۹ تاسیس شد هدف از ایجاد این بنیاد و آموزشگاه توسعه و انکشاف آموزش بوده تا در جهت ترقی و پیشرفت جامعه کار نمایم.

حاما: هدف و با انگیزه این بنیاد و آموزشگاه چیست؟ بانوحیدری: تعداد کثیری از دوستان اعم از خواهران و برادران تصمیم بر ایجاد این بنیاد و آموزشگاه را اتخاذ نمودیم تا در جهت فعالیت های فرهنگی، ایام های مذهبی، ولادت ها و شهادت ها، سمینار های علمی و فرهنگی و محافل تقویه و رشد استعدادهای جوانان در جامعه کار نمایم. در آموزشگاه مضامین مانند قرآنت، تجوید مضامین مکتب خطاطی و خیاطی رسامی و نقاشی تدریس میشود.

حاما: آیا در پیشبرد این برنامه ها و همچنان برای آماده سازی این زمینه مستقل هستید یا این که با شما همکاری صورت می گیرد؟

بانوحیدری: بنیاد آموزشگاه جوانان سبز زیر مجموعه ای شورای ولایتی حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان فعالیت نموده، کلیه مصارقات آن از جانب حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان پرداخت میگردد. و چا دارد در اینجا از شخصیت فرهیخته و دلسوز، وطن دوست علم پرور و معارف پرور کشور استاد ابوالحسین باسر رئیس حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان تشکری نمایم که در کلیه زمینه ها با ما همکاری نموده اند و حامی برنامه های بنیاد آموزشگاه جوانان سبز هستند.

حاما: حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان بیشتر در کدام موارد با شما همکاری کرده است؟

بانوحیدری: ما همیشه کمک های این حزب و بنیاد خیرین تو سرور این حزب داشتهیم و در آینده خواهیم داشت کمک های که تا حال شده در واقع قابل قدر و سیاس گزارزی میباشد و ما همیشه اظهار سپاس و تشکر از شخصیت عالی داشتیم و داریم و تلاش میکنیم حمایت های این حزب را داشته و با برنامه های این حزب همکار همه جانبه هستیم و چا دارد از همکاری های شورای ولایتی کابل حزب حرکت اسلامی متحد افغانستان در جهت تدویر مسابقات کتاب خوانی و برنامه های آموزشی دیگر که برای ما انجام داده اند کمال تشکری را نمایم.
بیشترین کمک های که از جانب حزب صورت گرفته است در زمینه های مالی و لوژیستیک بوده که عمدتاً در بخش های فرهنگی و تبلیغاتی هزینه گردیده است.

زلمی خلیلزاد در یک مأموریت ناکام

گراف تلفات ملکی و نظامی واقعا در این روزها تکان دهنده است، و همچنین درگیری های خونین در ولسوالی ها و تخریب زیر ساختارهای کشور بسیار تأسف بر انگیز می باشد. نشست های پی در پی زلمی خلیل زاد با طالبان به چه معنا است؟ و اگر سطح خشونت ها تقلیل نیابد، این مردم و این کشور حق دارد به جناب سفیر سوء فهم پیدا کند و امیدوارم که ایشان در بخش خود تجدید نظر کند.

کسانبست که سالها آنها را ببر کاغذی و قهرمانان پوشالی خوانده اگر بتواند طبق میل خود آنها را محاکمه کند به هدف دوش میبرد والا آنچه نصیب افغانستان میشود فقط جنگ های خونین و ویرانگر است، که در

که مواضع ایالات متحده بسیار مستحکم و تردید ناپذیر میباشد اما آگاهان مسایل سیاسی و صاحب نظران نسبت به مأموریت زلمی خلیل زاد زیاد خوش بین نیست، از جمله میتوان به سخنان احمد سعیدی کار

عنوان فوق در طی هفته ی گذشته تینتر برجسته خبرهای رسانه ها قرار گرفته و در فضای مجازی نیز مورد توجه واقع شده و چشم ها را به خویش خیره ساخته بود. گرچه سفر زلمی خلیل زاد چنین عنوان شد

که میخواهد طالبان را برای صلح متقاعد کند و به همین اساس خلیل زاد با هیأت همراه شان با مقامات حکومت از جمله با داکتر محمداشرف غنی رئیس جمهور و با داکتر عبدالله رئیس مصالحه ی ملی دیدار های داشته اند و شاید با نمایندگان طالبان نیز دیدارهای داشته باشد، تا زمینه ی برای آمدن صلح فراهم شود.

رادیبو بی سی سی از سوی زلمی خلیلی زاد عنوان کرد که: به قدرت رسیدن طالبان از راه زور پذیرفتنی نیست و بعد از این نماینده

ی سازمان ملل در امور افغانستان فعال تر خواهد شد. این نوعی اخطار از سوی ایالات متحده امریکا به گروه طالبان میباشد. اما ارگ ریاست جمهوری و شورای عالی مصالحه ملی در اعلامیه ی تصریح کرده که بعد از این در فرآیند گفتگوها و دیدارها فصل جدید همکاری میان کابل و واشنگتن آغاز می شود. از لازمه ی منطق سیاسی که زلمی خلیل زاد گفته است که رسیدن به قدرت از راه زور پذیرفتنی نیست یعنی طالبان را نمی پذیرد، زیرا طالبان میخواهند از راه زور، اعراب، انتحار و انفجار قدرت را احراز کنند. در حاشیه ی این دیدارها و گفتگوها، شورای عالی مصالحه اعلامیه ی را صادر کرده و در آن آمده است که: زلمی خلیل زاد بیان داشت که کشورش با قطعیت از روند صلح حمایت میکند و در راستای اجماع جهانی و منطقه ای در حمایت از تلاش های صلح کار میکند. وی در ادامه ی صحبت های خود علاوه کرد که وقت آنست تا طرف های درگیر خشونت ها را کاهش دهند و گفتگوهای جدی و ثمر بخش را آغاز کنند. در بیانیه ای ارگ از همکاری اقتصادی ایالات متحده امریکا با افغانستان نیز اشاره بعمل آمده است، یعنی هیأت امریکایی: با یادآوری از تداوم همکاری سالانه ۳.۳ میلیارد دلاری حکومت آن کشور

شناس مسایل سیاسی اشاره کرد که او بدون برده و بطور صریح میگوید: «خلیل زاد باز هم با گرفتن زاد و راحله وارد زیارت پر در آمد افغانستان شد تا با گرفتن تصاویر تیک تاکی و فلم پوری های مکرر فیسبکی نقش مردم افغانستان را در نقشه راهش که فرجامش معلوم نیست به نمایش بگذارد. خلیل زاد پروژه ای دارد که تصاویر سیاسیون افغانستان و برخی فعالین کشور های منطقه بر سرعت منظوری بودجه آن نقش اساسی دارد. جناب خلیل زاد در هر سفرش به امریکا برنامه جدید را طراحی و تعداد را در بودجه پروژه با خود شریک و منحیت شاهد به افغانستان می آورد. باز هم نظر خود را برای صد مین بار با سیاسیون افغانستان شریک میسازد.

من هم در دور پیش خلیل زاد را دیدم حرفهایش مانند همیشه با وزن دیپلماتیک تراوم با امید و تهدید اما در نهایت همش حرف های تکراری که بیش از صد بار تکرار شده است، اما هیچ نتیجه از این گفتار پدیدار نشده، بعد از سفر قبلی شان تا هنوز هیچ چهره سیاسی نو ظهور در افغانستان به چشم نمیخورد. نمایانم جناب ایشان اینبار با چه کسانی عکس خواهد گرفت تا آرشیف پروژه را ضخیم بسازد.

و با میخواهد با همان شخصیت های تکراری و پر توقع سابق چند فوجان قهوه صرف کند. حالایدیده میشود خلیل زاد به یک هدف خود رسیده و آن اخراج امریکایی ها از افغانستان است. هدف دومش زدن و کوبیدن

سال هجوم طالبان بر قسمت های افغانستان تجربه شده است.

با توجه به آنچه که تذکر داده شد، دو دیدگاه متناقض در باره ی زلمی خلیل زاد در اینجا وجود دارد. اما قطع نظر از این دو دیدگاه حقیقت آنست که سفیر امریکا در افغانستان اگر موفق به آتش بس گردد و خشونت ها کاهش پیدا کند و زمینه ی صلح آماده شود آنگاه میتوان گفت که «فرستاده» در مسوولیت خود موفق بوده است.

بدون آن، این چنین رفت و آمد، گاهی باهیات امریکایی، زمانی به تخریب زور و به قول احمد سعیدی آرشیف موبایلش را اکتند از عکس کرده و دیگر نتایجی بر سرفشان مترتب نخواهد شد.

زلمی خلیل زاد اگر میخواهد بعنوان یک دیپلمات واقعا نسبت به امور سیاسی این کشور احساس مسوولیت کرده باشد، به عوض آن همه عکس با طالبان، از طالبان بخواهد که دست از خشونت برداشته و بیشتر از این مردم قربانی جنگ های نیابتی و استخباراتی نشوند.

گراف تلفات ملکی و نظامی واقعا در این روزها تکان دهنده است، و همچنین درگیری های خونین در ولسوالی ها و تخریب زیر ساختارهای کشور بسیار تأسف بر انگیز می باشد. نشست های پی در پی زلمی خلیل زاد با طالبان به چه معنا است؟ اگر سطح خشونت ها تقلیل نیابد، این مردم و این کشور حق دارد به جناب سفیر سوء فهم پیدا کند و امیدوارم که ایشان در بخش خود تجدید نظر کند.